

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 19P/173/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322203351
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2022:2322203351.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní pred sudkyňou JUDr. Táňou Šefčíkovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. Z., narodený XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, trvale bytom ako matka, toho času v starostlivosti žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť bytom Z. cesta XXXX/XX, G., dieťa rodičov: matky - S. Z., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXX/XX, S., toho času bytom D. č. XXX, a otca - W. Z., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX/XX, S., toho času A. 6, M., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta na vyslovenie osvojiteľnosti, obmedzenie rodičovských práv a povinností a ustanovenie opatrovníka maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Vyslovuje sa osvojiteľnosť maloletého dieťaťa.

II. Obmedzuje sa výkon rodičovských práv a povinností rodičom maloletého dieťaťa, a to právo a povinnosť sústavne a dôsledne sa starať o výchovu maloletého dieťaťa, o jeho zdravie, vrátane rozhodovania o určení zdravotného poistenia a lekárskeho zákroku, vyžadujúcich súhlas zákonných zástupcov, ako aj celkového poistenia maloletého dieťaťa, pri podaní žiadosti o vydanie občianskych preukazov, vodičských preukazov a cestovných pasov, rozhodovania vo všetkých otázkach vzdelávania sa maloletého dieťaťa o jeho príprave na budúce povolanie, zastupovanie maloletého dieťaťa pred súdmi, štátnymi orgánmi a orgánmi samosprávy, spravovanie majetku maloletého dieťaťa, a to do dňa dosiahnutia plnoletosti maloletého dieťaťa alebo do dňa právoplatného osvojenia.

III. Maloletému dieťaťu sa v rozsahu obmedzení výkonu rodičovských práv rodičom maloletého dieťaťa za opatrovníka ustanovuje Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta.

IV. Účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta (ďalej aj „úrad“) doručil súdu dňa 06.09.2022 návrh na obmedzenie rodičovských práv a povinností rodičom maloletého, na ustanovenie jeho opatrovníka a na vyslovenie osvojiteľnosti maloletého. Maloletý bol dňa 19.08.2022 na základe uznesenia o neodkladnom opatrení vydaného tunajším súdom Galanta č.k. 19P/155/2022- zo dňa 18.08.2022, vykonateľného 18.08.2022, dočasne umiestnený do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Trnava (ďalej len „CDR Trnava“). Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol odôvodnený tým, že v moči matky po pôrode a aj u dieťaťa bola zistená prítomnosť omamných a psychotropných látok a že matka nie je schopná zabezpečiť adekvátnu starostlivosť o maloletého, matka má ešte dve maloleté deti, o ktoré sa osobne nestará. Počas tehotenstva bola vo výkone trestu. Dňa 08.08.2021 bol úrad Nemocnicou sv. Cyrila a Metoda, Bratislava informovaný o tom, že dňa 05.08.2022 porodila matka S. G. maloletého A. G., s pôrodnou hmotnosťou 2.410g a s pôrodnou dĺžkou 45 cm a neurčeného otca. V správe sa ďalej

uvádza, že matka opustila nemocnicu bezprostredne po pôrode, po podpísaní reverzu. Toxikologické vyšetrenie potvrdilo u matky ako i u maloletého pozitívny výsledok na amfetamín. Dňa 08.08.2022 navrhovateľ žiadal o zaslanie rodného listu maloletého na rodnej matrike Miestneho úradu Bratislava-Petržalka, kde matrikárika uviedla, že vzhľadom k tomu, že matka maloletého je vydatá, bude v rodnom liste zapísaný aj otec maloletého a vzhľadom k tomu, že nedošlo k dohode rodičov o určení krstného mena, bude mať maloletý krstné meno „Neurčené“ a priezvisko „Z.“. Dňa 08.08.2022 bola navrhovateľovi doručená správa o zdravotnom stave maloletého, v ktorej sa okrem iného uvádza, že sa jedná o dieťa z piatej nasledovanej gravidity, popôrodná adaptácia bola dobrá, sledovaný pre novorodeneckú žltáčku. Maloletý je kŕmený umelou mliečnou formulou, ktorú znáša dobre. Dňa 11.08.2022 úrad vykonal šetrenie na strane otca, ktorý uviedol, že s matkou maloletého nežije v spoločnej domácnosti už asi osem mesiacov po tom, čo ho matka maloletého vyhodila zo spoločnej domácnosti. Taktiež uviedol, že nie je biologickým otcom maloletého a že momentálne na vyššie uvedenej adrese žije so svojou novou partnerkou, ktorá s ním čaká dieťa, preto odmieta prevziať novorodenca do svojej starostlivosti. Dňa 15.08.2022 sa na úrad dostavila matka maloletého, ktorá uviedla, že sa t.č. zdržiava buď u svojho priateľa v obci J. alebo u svojho otca na adrese D. XXX. Ďalej uviedla, že obidve jej maloleté deti sú u jej manžela a že ona ich pravidelne kontaktuje. Priznala problémy s užívaním omamných a psychotropných látok, t.č. nemá stabilný príjem, je nezamestnaná, finančne jej vypomáha jej otec. Záverom uviedla, že má v krátkej dobe nastúpiť na výkon trestu odňatia slobody na dva mesiace za krádež z roku 2019. Matka nemá informácie o tom, že by sa niekto z rodiny mohol alebo chcel o maloletého postarať. Matka po dôkladnom zvážení celej situácie a vzhľadom k tomu, že sa momentálne nachádza v komplikovanej životnej situácii a je si vedomá toho, že sa o maloletého nebude môcť starať, dňa 15.08.2022 podpísala vyhlásenie - privolenie na osvojenie dieťaťa. Dňa 05.09.2022 sa na úrad dostavil otec maloletého, ktorý uviedol, že s matkou maloletého nežije v spoločnej domácnosti od decembra 2021 a že nie je biologickým otcom maloletého. V rodnom liste je zapísaný namiesto otca len preto, že sú ešte s matkou maloletého stále manželia. Otec preto po dôkladnom zvážení celej situácie z uvedených dôvodov dňa 05.09.2022 podpísal vyhlásenie - privolenie na osvojenie dieťaťa. O maloletého do dnešného dňa neprejavili záujem rodičia, ani nikto z príbuzných.

2. Uznesením č.k. 19P/173/2022-11 zo dňa 26.09.2022 súd ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta (ďalej len „kolízny opatrovník“) na zastupovanie maloletého v konaní.

3. Zo správy zo šetrenia kolíznym opatrovníkom zo dňa 24.10.2022 vyplýva, že psychomotorický vývin maloletého je primeraný vývinovému obdobiu. Je kŕmený umelou mliečnou formulou. Väčšinu dňa prespí. Je predpoklad, že pri poskytovaní primeranej starostlivosti a stimulovaní vývinu, bude maloletý ďalej napredovať. Maloletému je potrebné zabezpečiť pravidelný režim, pokojné láskavé prostredie, zabezpečenie starostlivosti v stabilnom rodinnom prostredí s možnosťou nadviazania zdravého citového vzťahu so stálou osobou. Maloletý je zdravý, okrem prehliadok u pediatra, má ako štvormesačný navštíviť neurologickú ambulanciu z dôvodu zistenia prítomnosti omamných a psychotropných látok po jeho narodení. Na základe prípadovej konferencie, ktorá sa konala dňa 06.09.2022 v Centre pre deti a rodiny J. sa dospelo k záveru, že cieľom plánu sociálnej práce bude sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti pre maloletého, čím bude rešpektovaný a sledovaný jeho najlepší záujem. Dňa 10.10.2022 bol zapísaný do prehľadu detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť. Aktuálne prebieha proces nadviazania osobného vzťahu medzi maloletým a žiadateľmi o náhradnú rodinnú starostlivosť. Interakcie boli úspešné a v najbližšej dobe si budú žiadatelia podávať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, aby im bol maloletý dočasne zverený do ich starostlivosti.

4. Na pojednávanie dňa 10.11.2022 sa nedostavili rodičia maloletého. Otec si prevzal návrh ako i ostatné súdom doručované listiny. Matka si návrh neprevzala na adrese trvalého pobytu, ani na adrese pobytu svojho otca, o ktorej uviedla, že sa na nej zdržiava. Navrhovateľ zotrval na návrhu, keďže sú splnené všetky podmienky v zmysle zákona. Rodičia maloletého podpísali privolenie na osvojenie vo vzťahu k vopred neurčeným osvojitelom. Okresný súd Galanta uznesením, číslo konania XXP/XXX/XXXX-XX zo dňa 04.11.2022 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zveril maloletého dočasne do starostlivosti záujemcov o osvojenie maloletého. Otec maloletého tvrdí, že nie je jeho biologickým s otcom, že s matkou nežije v spoločnej domácnosti. Matka je drogovovo závislá, s tým, že ani ostatné dve deti nie sú v jej osobnej starostlivosti. Navrhovateľ sa snažil skontaktovať s matkou aj pred pojednávaním telefonicky, avšak matka telefón nedvíhala. Rovnako dnes navštívil osobne adresu, na ktorej sa mala matka, podľa jej vyjadrení, zdržiavať, t. j., že tam má bývať jej otec, a to na adrese D. XXX. Šetrenie bolo neúspešné, na uvedenej adrese býva nový majiteľ, ktorý nemal vedomosť o uvedených osobách. Z dôvodu, že

matka neprevzala návrh bolo potrebné pojednávanie odročiť, návrh doručiť spôsobom podľa procesných predpisov, čím nebolo objektívne možné rozhodnúť v trojmesačnej lehote od podania návrhu.

5. Na pojednávaní dňa 08.12.2022 navrhovateľ uviedol, že podľa žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť je maloletý od 28.10.2022 v ich starostlivosti, vytvárajú si s ním puto. Maloletý nie je kontaktovaný rodičmi, ani rodinnými príslušníkmi. Rovnako rodičia, ani nikto z rodiny nekontaktovali úrad. Zajtčajším dňom budú záujemcovia o osvojenie podávať návrh na zverenie maloletého do predosvojiteľskej starostlivosti. Navrhovateľ, kolízny opatrovník, nemal žiadne návrhy na doplnenie dokazovania, a tak súd po vyhlásení dokazovania za skončené vyhlásil rozsudok tak, ako to vyplýva z jeho výrokovej časti.

6. Z vyhlásenia - privolenia na osvojenie dieťaťa vyplýva, že dňa 15.08.2022, v Galante, matka podpísala súhlas s osvojením maloletého bez vzťahu k určitým osvojiteľom. Zobrala na vedomie, že svoj súhlas môže odvolať do právoplatnosti rozhodnutia súdu o umiestnení maloletého do starostlivosti budúcich osvojiteľov. Vyhlásenie je podpísané matkou a dvoma prítomnými pracovníkmi úradu.

7. Z vyhlásenia - privolenia na osvojenie dieťaťa vyplýva, že dňa 06.09.2022, v Galante, otec podpísal súhlas s osvojením maloletého bez vzťahu k určitým osvojiteľom. Zobral na vedomie, že svoj súhlas môže odvolať do právoplatnosti rozhodnutia súdu o umiestnení maloletého do starostlivosti budúcich osvojiteľov. Vyhlásenie je podpísané otcom a prítomným pracovníkom úradu.

8. Z rodného listu matričného úradu Bratislava-Petržalka, zväzok 81, ročník 2022, na strane 54, pod poradovým číslom 1594 vyplýva, že matkou maloletého je S. Z., rodená G., narodená XX.XX.XXXX a otcom maloletého je W. Z., narodený XX.XX.XXXX.

9. Z uznesenia tunajšieho súdu č.k. 21P/209/2022-33 zo dňa 04.11.2022 vyplýva, že maloletý bol odovzdaný do starostlivosti záujemcov - manželov, ktorí majú záujem o osvojenie maloletého.

10. Súd na danú vec aplikoval predovšetkým nasledovné právne normy:

Podľa § 137 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené.

Podľa § 138 ods. 1 CMP, účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia.

Podľa § 139 CMP, súd v konaní môže vyslychnúť toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, v ktorom je dieťa umiestnené. Súd v konaní o osvojiteľnosti skúma aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

Podľa § 141 CMP, o osvojiteľnosti rozhodne súd najneskôr do troch mesiacov odo dňa začatia konania. Túto lehotu možno predĺžiť najviac o tri mesiace, ak rozhodnutiu súdu bránia vážne dôvody a objektívne príčiny.

Podľa § 28 ods.1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZoR“), súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 38 ods. 2 ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života, b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

Podľa § 39 ods. 3 ZoR, ak súd rozhodol o obmedzení výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k obidvom rodičom alebo k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu opatrovníka podľa § 60.

Podľa § 60 ods. 1 a 2 ZoR, okrem prípadov podľa § 39 ods. 3 a § 57 ods. 4 súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka aj vtedy, ak je to potrebné z iných dôvodov a zároveň je to v záujme maloletého dieťaťa. Súd môže za opatrovníka ustanoviť aj obec.

Podľa § 61 ods. 1, 2 ZoR, opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého dieťaťa. Súd vymedzí rozsah práv a povinností opatrovníka tak, aby bol splnený účel, na ktorý bol opatrovník ustanovený, a aby boli dostatočne chránené záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 102 ods. 1, písm. a) až d) ZoR, na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby osobne vykonávali starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo, b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo c) je rodičom žena, ktorá požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom podľa osobitného predpisu a počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavila o dieťa žiadny záujem, alebo d) dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

Podľa § 102 ods. 2 ZoR, osobný súhlas rodiča podľa odseku 1 písm. d) musí mať písomnú formu a musí byť uskutočnený pred súdom alebo pred orgánom sociálnoprávnej ochrany, alebo pred povereným zamestnancom orgánu sociálnoprávnej ochrany v zdravotníckom zariadení, kde sa dieťa narodilo. Odvolať súhlas možno len do času, kým maloleté dieťa nie je umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

Podľa § 102 ods. 4 ZoR, o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

11. Súd vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že u maloletého sú splnené predpoklady osvojiteľnosti podľa Zákona o rodine. Výsledkom konania o osvojiteľnosti je rozhodnutie, či je súhlas rodičov na osvojenie potrebný. Ak mal súd preukázané skutočnosti, a to zo šetrenia kolíznym opatrovníkom, vyjadrení rodičov a osôb, v ktorých starostlivosti sa dieťa nachádza, odôvodňujúce záver, že niet dôvodu na takúto ochranu práv rodiča, takýto rodič nebude účastníkom konania o zverenie do predosvojiteľskej starostlivosti. Podľa Zákona o rodine je dieťa osvojiteľné okrem iného v prípade, ak rodičia dajú súhlas na osvojenie dieťaťa vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

12. Otec maloletého tvrdí, že nie je jeho biologickým s otcom a s matkou nežije v spoločnej domácnosti. Matka je drogovo závislá, s tým, že ani ostatné dve deti nie sú v jej osobnej starostlivosti. Obaja rodičia podpísali prívolenie k osvojeniu maloletého bez vzťahu k určitým osvojiteľom. K návrhu sa rodičia nevyjadrili a na pojednávanie sa nedostavili. Maloletý bol na základe uznesenia tunajšieho súdu č.k. 21P/209/2022-33 zo dňa 04.11.2022 zverený do starostlivosti záujemcov, ktorí majú záujem o osvojenie maloletého. Maloletý v starostlivosti manželov prospieva. Celkový vývin maloletého je v norme, je primeraný aktuálnemu vývinovému obdobiu, teda jej súčasný zdravotný stav nie je prekážkou osvojenia.

13. Na základe zisteného skutkového a právneho stavu, keďže boli splnené podmienky na vyslovenie osvojiteľnosti, súd vyslovil osvojiteľnosť maloletého. Keďže rodičia svoje rodičovské práva a povinnosti nerealizujú, súd zároveň rozhodol o obmedzení výkonu ich rodičovských práv a povinností, pričom maloletému ustanovil za opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta.

14. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne v 4 vyhotoveniach (§ 362 CSP). Za každé spracovanie podania a jeho príloh v listinnej podobe a za spracovanie podania a jeho príloh v elektronickej podobe

doručeného inak ako do elektronickej schránky súdu, ak zákon ustanovuje povinnosť doručovať podanie do elektronickej schránky súdu, bude uvedená osoba povinná zaplatiť súdny poplatok vo výške 20 eur. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Proti rozsudku nemôže účinne podať odvolanie ten, kto sa vzdal tohto práva po vyhlásení rozsudku.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 1, 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP). Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).